

Grønt regnskab 2012

Foto: Mogens Bjørnlund

midt
regionmidtjylland

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Fakta om Region Midtjylland	4
Region Midtjyllands værdigrundlag	6
Indsatsområder	7
Energimærkning af bygninger	8
Forbruget af el, varme og vand	9
Forbrug på de somatiske hospitaler og AUH Risskov	10
Forbrug i regionshusene	13
Affald	15
Intergen	16

Udarbejdet af Agenda 21-kontoret
Kontaktperson:
Mogens Bjørnlund
mbj@rm.dk
Tlf.: 7841 1825 / 4020 4890

Ver. 200613

Indledning

Region Midtjylland ønsker, at alle regionens borgere kan leve i et godt og rent miljø og leve et sundt liv. Region Midtjylland vil minimere miljøpåvirkningerne fra Regionens egne virksomheder, hvor det er muligt. For at skabe overblik over Region Midtjyllands egne miljøpåvirkninger udarbejdes hvert år et grønt regnskab med opgørelse af forbruget af el, varme, vand og affald.

Region Midtjylland arbejder med energiledelse og med at nedbringe forbruget af el, varme, vand og affald. Energi og miljøforhold tages med i byggeriets tidlige faser, og man skal overveje brug af vedvarende energi i byggerier. Beslutninger tages ud fra totaløkonomiske vurderinger.

Det grønne regnskab er en opgørelse over forbruget af energi, el og varme, samt af vand og affald. Det er således en del af Region Midtjyllands energiledelsessystem. Endvidere samler og synliggør det grønne regnskab forbrugstallene på de enkelte enheder og medvirker til at give viden og et beslutningsgrundlag for fremadrettede beslutninger.

På hvert hospital registreres forbruget af el, varme og vand samt mængderne af affald. Dette grønne regnskab samler forbrugstallene for hospitalerne og regionshusene. Det sociale område er indtil videre ikke omfattet af det grønne regnskab ligesom dele af psykiatrien heller ikke er med.

Forbrugsopgørelsen i det grønne regnskab er bagudrettet, idet der ses på de sidste 3 års forbrug. De mange ændringer, der sker løbende – især i hospitalernes drift – medfører, at det er vanskeligt at sammenligne forbrugstal over en længere periode.

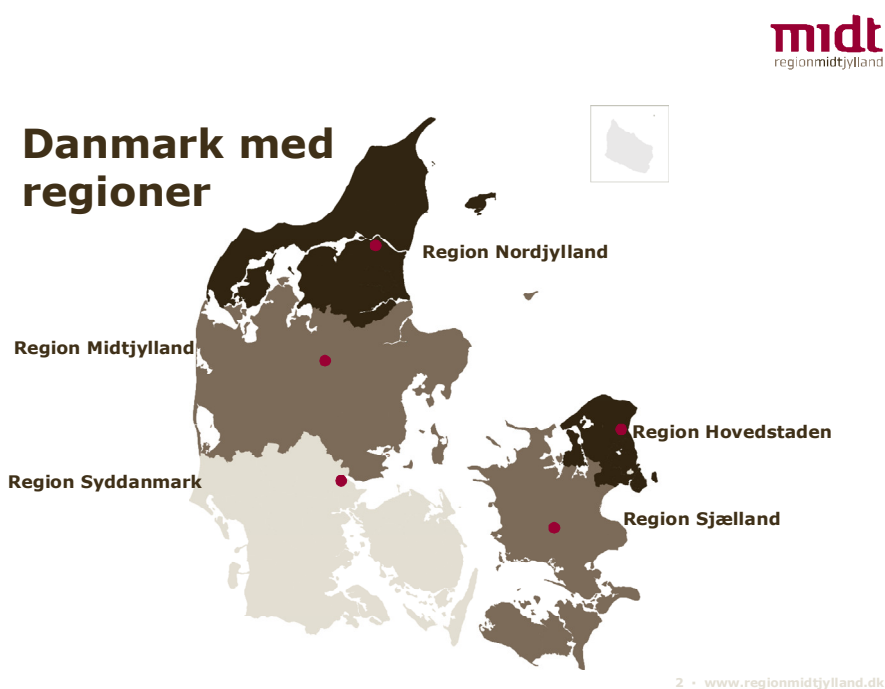
De anvendte data er behæftet med en vis usikkerhed, idet bl.a. en del data er indberettet manuelt, og fordi driftssituationen på de enkelte hospitaler løbende er under ændring. Fremadrettet forventes mere præcise data, idet flere data indhentes automatisk til en central registrering. Validiteten af tallene forventes derfor at stige.

”Bevidst og målrettet arbejde med miljø giver resultater”

Fakta om Region Midtjylland

Region Midtjylland har i alt ca. 1,3 mio. indbyggere.

Region Midtjylland dækker 13.142 km² og består af 19 kommuner fra Vesterhavet i vest til Kattegat i øst og grænsende op til Region Nordjylland og Region Syddanmark.

Regionens samlede regnskab 2012 for driftsomkostninger er 23,5 mia. kr. og for anlægsomkostninger på 0,4 mia. kr., som fordeler sig med

• Sundhed ex. Psykiatri	19,9 mia. kr.
• Psykiatri	1,6 mia. kr.
• Social og Specialundervisning	1,3 mia. kr.
• Regional Udvikling	0,6 mia. kr.
• Fælles formål og administration	0,5 mia. kr.
• Renter	0,1 mia. kr.

Region Midtjyllands personaleforbrug i 2012 har været på 26.372 fuldtidsstillinger, som fordeler sig på denne måde:

• Sundhed ex. Psykiatri	20.428
• Psykiatri	2.860
• Social og Specialundervisning	2.474
• Regional Udvikling	133
• Fælles formål og administration	477

Region Midtjyllands bygningsmasse fordeler sig sådan:

- Somatiske hospitaler ca. 1.000.000 m²
- Psykiatri og sociale institutioner ca. 200.000 m²
- Regionshuse ca. 35.000 m²

Region Midtjyllands adresser er fordelt på 4 regionshuse:

- Regionshuset Viborg
- Regionshuset Holstebro
- Regionshuset Horsens
- Regionshuset Århus

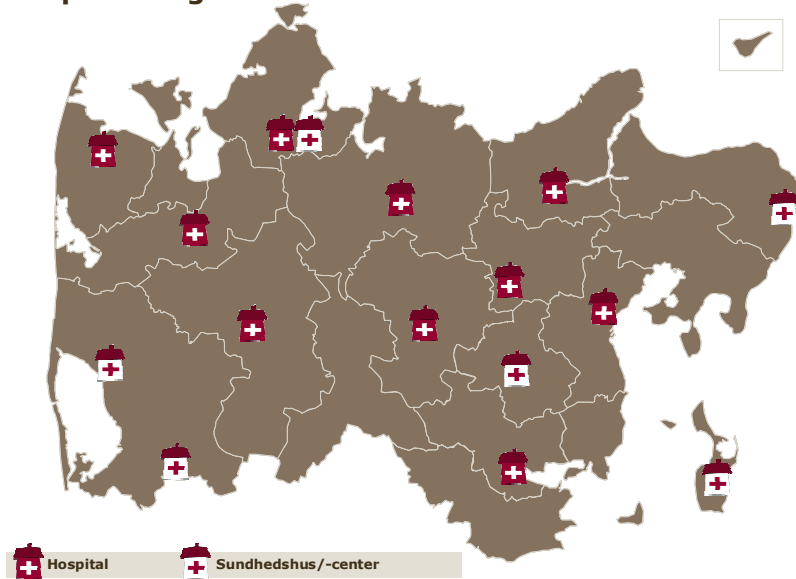
Miljøpåvirkninger og aktivitet

Region Midtjyllands forbrug af el, varme og vand er de væsentligste bidrag til miljøpåvirkningerne. Det afhænger i høj grad af Regionens aktivitetsniveau.

I tabellen vises en oversigt over nøgleaktiviteter i 2012.

Somatik	Antal
Udskrivninger	268.342
Operationer	190.729
Ambulante besøg	1.671.183
Borgere behandlet (cpr.numre)	506.503
Udskrevne	268.342
Psykiatri	
Ambulante besøg	206.160
Borgere behandlet (cpr.numre)	26.286
Udskrevne	9.692
Social og Specialundervisning	
Pladser på Børn og Unge	366
Pladser på Voksensocial	636

Hospitaler og sundhedshuse m.m.

26 • www.regionmidtjylland.dk

Region Midtjyllands værdigrundlag

Region Midtjyllands værdier er baseret på

- Dialog
- Dygtighed
- Dristighed

Målet er, at Regionen gennem god ledelse, velkvalificerede medarbejdere, nytænkning og velfungerende samarbejde opfylder Regionens mission og vision.

Mission:

- At bidrage til velfærd ved at fremme borgernes mulighed for sundhed og trivsel

Vision:

- At skabe et sundhedsvæsen på højt internationalt niveau til gavn for alle
- Lefvere sociale ydelser på højt internationalt niveau til gavn for alle
- Forøge viden og udvikling i erhvervslivet, i den offentlige sektor og i offentligheden samt at skabe vilkår for vækst i borgernes indkomst

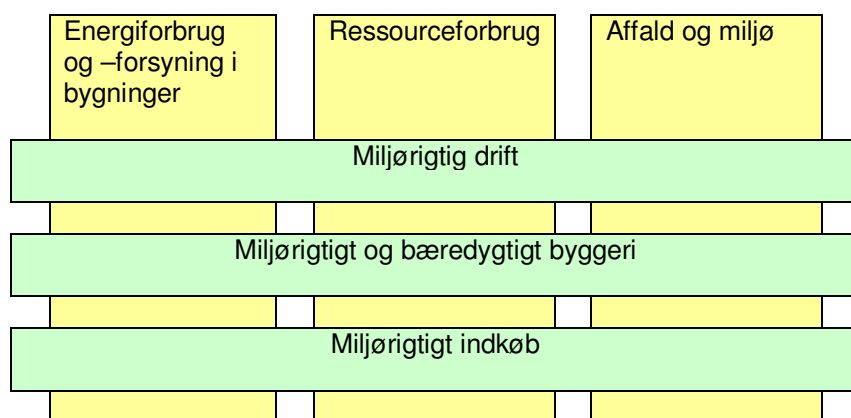
Indsatsområder

Region Midtjyllands arbejde med at reducere miljøbelastningen koncentrerer sig om de tre tværgående indsatsområder (Lokal Agenda 21-strategi)

- Miljørigtig drift
- Miljørigtigt og bæredygtigt byggeri
- Miljørigtigt indkøb

Inden for disse indsatsområder fokuseres der især på

- Energiforbrug og -forsyning i bygninger
- Ressourceforbrug (transport, vand, varer, fødevarer mv.)
- Affald og miljø

Energimærkning af bygninger

Alle Region Midtjyllands ca. 150 ejendomme er blevet energimærket. Den største bygningsmasse er regionens hospitaler. Hovedparten af energimærkerne ligger på D, E og F med tyngden på de to sidstnævnte, hvilket betyder, at der her er et stort energisparepotentiale. Energimærkerne indeholder også energispareforslag.

Fremover vil alt nyt hospitalsbyggeri i Region Midtjylland blive opført med energimærke A1 (lavenergiklasse 2015 eller bedre)

Energimærkerne bruges sammen med IT-værktøjet Energiportalen aktivt i arbejdet med analyser og vurdering af energispareforslag. Endvidere er energimærket én af forudsætningerne for at kunne optage lån til energiforbedringer efter regionernes lånebekendtgørelse¹.

Eksempel på et energimærke (forside):

Energimærkning

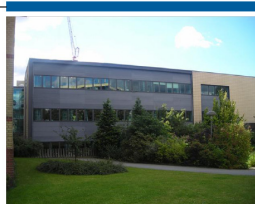
SIDE 1 AF 15

Energimærkning for følgende ejendom:

Adresse: Heibergs Alle 4
Postnr./by: 8800 Viborg
BBR-nr.: 791-108675-028
Energimærkning nr.: 200043155
Gyldigt 5 år fra: 17-12-2010
Energikonsulent: Jacob Lynggaard Petersen
Programversion: Energy08, Be06 version 4

Firma: Moe & Brødsgaard A/S

Energimærkningen oplyser om ejendommens energiforbrug og mulighederne for at opnå besparelser. Mærkningen er lovpligtig og skal udføres af et certificeret firma eller en beskikket energikonsulent, som har godkendelse til at energimærke bygninger til handel og service samt offentlige bygninger.

Oplyst varmekonsum

• **Udgift inkl. moms og afgifter:** 0 kr./år

• **Forbrug:**

• **Oplyst for perioden:**

Ejendommens oplyste forbrug og udgifter er klimakorrigerede af energikonsulenten, så det udtrykker forbrug og udgifter for et gennemsnitligt år rent temperaturmæssigt.

Energimærke

Lavt forbrug

A

B

C

D

E

F

G

Højt forbrug

D

¹ Bkg. nr. 1299 af 15/12 2011 om regionernes låntagning og meddelelse af garantier mv.

Forbrug af el, varme og vand

Arbejdet med at reducere forbruget af el, varme, vand og affald foregår løbende og er understøttet af Region Midtjyllands Lokal Agenda 21-strategi og handlingsplan 2012 - 2015.

Energimærkningen er både et værktøj til at træffe beslutninger om energibesparende projekter og yderligere en af betingelserne for at kunne optage lån til gennemførelse af disse projekter.

Der sker løbende en ændring i fordelingen af energi til bygninger og energi til proces. Fordelingen går mere og mere over til, at procesenergi tager en større og større andel af det samlede energiforbrug. Dette sker i takt med, at vore bygninger energiforbedres og i takt med at nyt byggeri erstatter gammelt. Og det er el-forbruget, der på denne måde tager en større del af energiforbruget. Dette medfører et øget fokus på energiforbruget ved anskaffelse af energitungt apparatur.

Ser man på det samlede forbrug af el, varme og vand er der et lille mindreforbrug over hele linjen – med lokale forskelle. Dette til trods for øget aktivitetsniveau og nyt energikrævende udstyr. Mindreforbruget er dog ikke så stort som året før. Det skyldes primært, at man "skal højere op i træet", da de lavest siddende frugter allerede er plukket.

For hospitalerne er forbruget beregnet pr. m² og pr. DRG-krone. DRG-tallet er et udtryk for hospitalets "produktionsværdi".

I takt med opførelse og ibrugtagning af nye hospitaler, skal en del af bygningsmassen – primært de gamle hospitaler – afhændes. De nye hospitaler opføres efter energimærke A1 (lavenergiklasse 2015 eller bedre).

I takt med ibrugtagning af nybyggeri vil det kunne ses direkte i forbrugstallene.

I dag skal man højere op i træet for at høste, fordi de lavestsiddende frugter er plukket

Forbrug somatiske hospitaler og AUH Risskov

Hospitaler

Elforbrug	Elforbrug i kWh			Afvigelse i % 2011 - 2012	Elforbrug i kWh pr. m2	Elforbrug i kWh pr. DRG- krone x 1000
	2010	2011	2012		2012	2012
HE-Vest	15.210.300	14.976.950	14.680.159	-2,0	72	6,4
AUH NBG/THG	21.181.000	20.999.000				
AUH Skejby	16.621.000	17.117.564				
AUH Aarhus Universitetshospital			39.289.950	3,1	100	6,0
HE Midt (Silkeborg - Hammel)	4.784.610	3.772.400				
HE Midt (Viborg - Skive)	10.972.885	11.068.396				
Hospitalsenheden Midt			14.776.687	-0,4	84	5,7
RH Horsens	6.720.510	6.609.491	5.916.625	-10,5	70	5,6
RH Randers	7.639.015	7.507.887	6.689.371	-10,9	74	5,8
Sum somatiske hospitaler	83.129.320	82.051.688	81.352.792	-0,9	86	
AUH Risskov	3.706.000	3.769.504	3.742.000	-0,7	39	
Sum somatiske hospitaler og AUH Risskov	86.835.320	85.821.192	85.094.792	-0,8	82	

Det samlede elforbrug for hospitalerne excl. Risskov er faldet med 0,9 % fra 2011 til 2012.

Tallene afspejler intensivt brug af lokaler og nogle steder mindre brug af procesenergi.

Faldet i el-forbruget på Regionshospitalet Randers skyldes driftsoptimering, produktions-tilpasning samt stort energi-fokus.

Faldet i el-forbruget på Regionshospitalet Horsens tilskrives afvikling af aktiviteter i Odder og Brædstrup.

Varmeforbrug graddagekorrigeret	Varmeforbrug i kWh				Varme- forbrug i kWh pr. m2	Varmeforbrug i kWh pr. DRG-krone x 1000
	2010	2011	2012	Afvigelse i % 2011 - 2012	2012	2012
HE-Vest	25.208.483	24.400.000	23.435.106	-4,0	115	10,1
AUH NBG/THG	28.591.750					
AUH Skejby	19.939.300					
AUH Aarhus Universitetshospi- tal		49.801.000	49.048.000	-1,5	125	7,5
HE Midt (Silkeborg - Hammel)	5.750.725	5.742.930				
HE Midt (Viborg - Skive)	16.642.937	14.714.244				
Hospitalsenheden Midt			22.028.202	7,7	126	8,6
RH Horsens	13.378.738	14.754.902	14.743.000	-0,1	174	14,1
RH Randers	11.435.775	11.149.606	10.623.591	-4,7	117	9,2
Sum somatiske hospitaller	120.947.708	120.562.682	119.877.899	-0,6	126	
AUH Risskov	10.907.600	11.381.000	11.173.404	-1,8	142	
Sum somatiske hospitaller og AUH Risskov	131.855.308	131.943.682	131.051.303	-0,7	127	

Det samlede varmekonsum (graddagekorrigeret) for hospitalerne excl. Risskov er faldet med 0,6 % fra 2011 til 2012.

Faldet i varmekonsumet i Hospitalsenheden Vest skyldes løbende konvertering af gasfyret dampkedel til fjernvarmekonsum på Regionshospitalet Holstebro.

Stigningen i varmekonsumet i Hospitalsenheden Midt skyldes aktivitetsstigning samt at man har været i gang med en stor omstillingsproces.

Vandforbrug	Vandforbrug i m3				Vandforbrug i m3 pr. m2	Vandforbrug i m3 pr. DRG-krone x 1000
	2010	2011	2012	Afvigelse i % 2011 - 2012	2012	2012
HE-Vest	98.700	89.625	95.378	6,4	0,47	0,041
AUH NBG/THG	108.288	114.312				
AUH Skejby	82.414	83.562				
AUH Aarhus Universitetshospital			186661	-5,7	0,48	0,028
HE Midt (Silkeborg - Hammel)	32.145	30.452				
HE Midt (Viborg - Skive)	72.747	67.345				
Hospitalsenheden Midt			104.784	7,1	0,60	0,041
RH Horsens	47.819	50.000	52.015	4,0	0,61	0,050
RH Randers	52.968	55.245	48.439	-12,3	0,53	0,042
Sum somatiske hospitaler	495.081	490.541	487.277	-0,7	0,51	
AUH Risskov	32.536	34.873	35.064	0,5	0,36	
Sum somatiske hospitaler og AUH Risskov	527.617	525.414	522.341	-0,6	0,50	

Det samlede vandforbrug for hospitalerne excl. Risskov er faldet med 0,7 % fra 2011 til 2012.

Stigningen i vandforbruget i Hospitalsenheden Midt skyldes aktivitetsstigning samt at man har været i gang med en stor omstillingsproces.

Faldet i vandforbruget på Regionshospitalet Randers skyldes driftsoptimering.

Forbrug i regionshusene

Elforbrug	Elforbrug i kWh				Elforbrug i kWh pr. m2
	2010	2011	2012	Afvigelse i % 2011 - 2012	2012
Viborg	759.962	699.310	619.889	-11,4	49
Holstebro	125.740	109.600	103.963	-5,1	31
Aarhus	493.697	584.422	578.713	-1,0	41
Horsens	1.574.769	1.367.624	1.338.053	-2,2	304
Sum regionshusene	2.954.168	2.760.956	2.640.618	-4,4	77

Det samlede elforbrug for regionshusene er faldet med 4,4 % fra 2011 til 2012.

Det store forbrug pr. m2 i Horsens tilskrives, at Region Midtjyllands servercentral er placeret her.

Det store fald i Regionshuset Viborg er forårsaget af udskiftning af 52 pumper, løbende udskiftning af belysning til mere energibesparende samt, at serverrummet i blok A er reduceret væsentligt.

Varmeforbrug graddag-korrigeret	Varmeforbrug i kWh				Varmeforbrug i kWh pr. m2
	2010	2011	2012	Afvigelse i % 2011 - 2012	2012
Viborg	1.110.210	1.140.920	1.151.460	0,9	91
Holstebro	Forbrugstal ikke tilgængelige	384.139	371.362	-3,3	110
Aarhus	1.056.914	1.133.197	994.800	-12,2	64
Horsens	480.987	527.039	349.153	-33,8	79
Sum Reg.Huse	-	3.185.295	2.866.775	-10,0	78

Det samlede varmeforbrug for regionshusene er faldet med 10,0 % fra 2011 til 2012.

Det store fald i forbruget i Horsens skyldes bl.a., at den gamle ikke optimalt isolerede direktorbolig er solgt fra.

Vand- forbrug	Vandforbrug i m3				Vandforbrug i m3 pr. m2
	2010	2011	2012	Afvigelse i % 2011 - 2012	2012
Viborg	2.563	2.777	2.593	-6,6	0,21
Holstebro	566	590	522	-11,5	0,16
Aarhus	2.352	2.313	2.509	8,5	0,18
Horsens	522	479	482	0,6	0,11
Sum Reg.Huse	6.003	6.159	6.106	-0,9	0,18

Det samlede vandforbrug for regionshusene er faldet med 0,9 % fra 2011 til 2012.

Affald

Affaldsområdet er meget komplekst. Generelt holdes der styr på affald og genbrug heraf. Men opgørelsesmetoderne på de enkelte enheder er dog så forskellig, at det er meget svært at sammenligne på tværs.

Derfor er der her kun fokuseret på dagrenovation = restaffald.

Dagrenovation	Mængder i tons			Afvigelse i % 2011 - 2012
	2010	2011	2012	
HE-Vest	788	734	629	-14,3
AUH NBG/THG	1.391			
AUH Skejby	789			
AUH Aarhus Universitetshospital		2215	2286	3,2
HE Midt (Silkeborg-Hammel)	469	428		
HE Midt (Viborg-Skive)	694	695		
Hospitalsenheden Midt			1255	11,8
RH Horsens	399	372	426	14,5
RH Randers	448	459	457	-0,4
Sum somatiske hospitaler	4.978	4.903	5.053	3,1
AUH Risskov	229	228	249	9,2
Sum somatiske hospitaler og Risskov	5.207	5.131	5.302	3,3

AUH Risskov har overtaget affaldshåndteringen fra Børne- og Ungdomspsykiatrien fra en ekstern operatør.

Stigningen i affaldsmængden i Hospitalsenheden Midt skyldes aktivitetsstigning samt at man har været i gang med en stor omstillingsproces.

InterGen

InterGen (Internationalt genbrug) er en afdeling i Region Midtjylland, der håndterer brugt og kasseret udstyr. Sygehusudstyr i alle afskygninger, kontorudstyr, datarensende computere, møbler, hospitalstøj mv. ordnes og sorteres for at blive "eksporteret"/sendt fortrinsvis til lande i Østeuropa og i den 3. verden. I 2012 blev det til 52 store forsendelser

Intergen

		2010	2011	2012
Indleveret elektronik	kg	127.062	168.347	128.316
Skrottet elektronik	kg	80.160	81.344	75.221
Skrottede batterier	kg	3.585	5.447	4.217
Skrottede kabler	kg	3.209	3.491	3.026
Skrottet jern	kg	13.056	10.910	9.869
Udleveret til genbrug	kg			
Blandet udstyr	kg	281.465	249.306	291.185
Håndteret udstyr i alt	kg	508.537	518.845	511.834
Indtægter fra salg af skrot	kr.	32.593	43.833	38.851
Indtægter kontant	kr.	22.530	55.440	38.375
Bevilling fra Mellemfolkeligt Samvirke	kr.	435.960	444.000	424.600
Antal forsendelser for Mellemfolkeligt Samvirke		1.066	1.294	2.048
Antal containere		14	18	20
Antal delforsendelser med andre		7	11	32